

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Ініціатива

Армія дронів матиме...
персоніфікованих бійців

▶ СТОР. 3

До 90-х роковин
геноциду
українського
народу

Голодомор —
зброя окупанта

▶ СТОР. 6

Глибинка

Скільки людей насправді
живе у поліських Білятичах

▶ СТОР. 7—8

№ 240 (8257)

ЧЕТВЕР, 30 ЛИСТОПАДА 2023 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Захист європейського простору неможливий без України

У межах робочого візиту
до Брюсселя

Голова Верховної Ради
України

Руслан Стефанчук
зустрівся з представниками
різних політичних груп

Під час зустрічі з Головою
Комітету із закордонних справ
Девідом Макалістером та Го-
ловою Комітету з міжнародної
торгівлі, Головою Конференції
голів комітетів Європарламен-
ту Берндом Ланге Голова Вер-
ховної Ради України порушив
питання поточної ситуації на
фронті та подальшої оборон-
ної й фінансової підтримки
України.

▶ СТОР. 2

Підтримка ЄС
триватиме

Конференція комітетів у
справах ЄС парламентів Євро-
пейського Союзу та партнерів
(COSAC) ухвалила підсумко-
вий документ, в якому висло-
вила потужну підтримку Укра-
їні. Ця підтримка стосується
багатьох сфер і аспектів, як-от
надання допомоги Україні
стільки, скільки буде потрібно,
аж до повного відновлення те-
риторіальної цілісності в між-
народно визнаних кордонах.
Голова Комітету Верховної Ра-
ди України з питань інтеграції
України до ЄС Іванна Клим-
пуш-Цинцадзе, яка разом з на-
шою делегацією брала участь у
роботі конференції, зазначила,
що з восьми сторінок підсум-
кового документа три присвя-
чено Україні.

▶ СТОР. 5

На знімку: на передньому плані — глави МЗС Німеччини
Анналена Бербок та України Дмитро Кулеба
і генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг.

Учора у Брюсселі відбулося перше засідання Ради Україна—НАТО на
рівні міністрів закордонних справ. Нашу державу представляв глава
МЗС Дмитро Кулеба. За підсумками засідання було затверджено річ-
ну програму, спрямовану на підготовку України до членства в Альянсі.

«Сьогодні ми схвалили амбітну робочу програму на наступний
рік. Вона включає енергетичну безпеку, інновації та взаємосуміс-
ність», — заявив генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг за
результатами засідання.

▶ СТОР. 5

ФРОНТ

Мобільні групи ППО спрацьовують на відмінно

У ніч на 29 листопада росіяни атаку-
вали Україну 21 ударним дроном та
трьома керованими авіаційними ракетами
Х-59. Усі безпілотники збили в межах
Одеської, Дніпропетровської, Київської,
Херсонської, Запорізької та Хмельниць-
кої областей, а дві ракети відминували
на Миколаївщині. Третя — не досягла
цілі... При цьому основний удар «шахе-
дів» був націлений на Хмельниччину, ра-
кет — на південь країни.

Напередодні відбулася Ставка Вер-
ховного Головнокомандувача Збройних
Сил України, де обговорювали напра-
ми посилення протиповітряної оборо-
ни та йшлося про закордонні зразки,
які достатньо ефективно зарекоменду-
вали себе.

▶ СТОР. 8

ПОДІЇ

Іменний клен підрозділу «Вовки Да Вінчі» є у Львові

Упродовж осені у Львові тривала
благодійна акція «Хочу посадити де-
рево», в якій узяли участь як родини,
так і різні спільноти. Молоді саджан-
ці вже прикрашають центр міста й
околиці, вулиці та сквери. Біля кож-
ної такої рослини — захисна огорожа
й табличка з вказаними спонсорами.
Біля одного з кленів на проспекті
Свободи зазначено, що висаджений
він від імені батальйону ЗСУ «Вовки
Да Вінчі». Це якраз навпроти знаме-
нитого Оперного театру. Тут увесь ряд
дерев іменний.

Благодійна акція стартувала ще на-
весні. Тоді висадили 206 дерев. Восени
ж добру справу продовжили, повідомляє
наш власкор Людмила СТРАЖНИК.

Батальйону передали тридцять пікапів

Небо Вінниччини охоронятиме зені-
тно-кулеметний батальйон, для якого в ре-
гіоні придбали 30 автомобілів-пікапів.
Транспорт укомплектують необхідним оз-
броєнням. Авто відомих зарубіжних ви-
робників придбали за кошти з різних дже-
рел. Свої внески зробили сільгоспідпри-
ємства, представники бізнесу, територі-
альні громади.

Автомобілі прийняв командир баталь-
йону підполковник Володимир Дребет. Їх
передав начальник ОВА Сергій Борзов.

Перед тим як заступити на варту,
підрозділ має пройти бойове злагод-
ження. На підготовку військові виру-
шать на транспорті, отриманому від
земляків, інформує наш власкор Віктор
СКРИПНИК.

КОРОТКО

■ Під час зустрічі з Почесним кон-
сулом Республіки Хорватія на за-
ході України та делегацією Рес-
публіки Хорватія в Тернопільській
ОВА презентували область як ти-
ловий регіон. Результатом зустрічі
стали домовленості про подальшу
співпрацю Хорватії з Агенцією ре-
гіонального розвитку Тернопіль-
ської області, **передає наш влас-
кор Ірина ПОЛЬОВА.**

■ Партія з двадцяти сучасних ав-
тобусів Mercedes Sprinter прибула
в громади Дніпропетровщини з
Польщі, щоб забезпечити ком-
фортне та безпечне перевезення
школярів, **повідомляє наш влас-
кор Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.**

■ Понад 155 мільйонів гривень
субвенції надала держава з
травня по жовтень 2023 року він-
ничанам на придбання 78 квар-
тир для оборонців країни і їхніх
сімей.

Вл. інф.

Більше від «Голосу України»: <http://www.facebook.com/GolosUkrainy>; <http://t.me/GolosUkrainy>

У межах робочого візиту до Брюсселя Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук зустрівся з представниками різних політичних груп

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Українські воїни крок за кроком звільняють українську землю. Наші захисники втримали позиції, значно послабили загарбницький потенціал росіян», — наголосив Руслан Стефанчук, акцентувавши, що для України критично важливою є подальша оборонна підтримка, адже мета росії — вести війну на виснаження.

Сторони також обговорили питання фінансової підтримки України, посилення санкційного тиску проти російської федерації й Формулу миру Президента України Володимира Зеленського.

«Надзвичайно важливо розпочати переговори про вступ України в Євросоюз вже цього року», — зауважив під час зустрічі з представниками політичної групи Європейського Парламенту «Оновити Європу» (Renew Europe) Руслан Стефанчук.

Водночас він висловив сподівання на позитивне рішення Європейської Ради.

Голова Комітету із закордонних справ Девід Макалістер, Голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук, Голова Комітету з міжнародної торгівлі, Голова Конференції голів комітетів Європарламенту Бернд Ланге.

Сторони предметно обговорили всі законодавчі зміни, які Верховна Рада України вже зробила, та які реформи нині на порядку денному.

«Сьогоднішнє підписання оновленого Меморандуму про співпрацю є основою нашої спільної роботи на найближчу перспективу», — зазначив Голова Верховної Ради України, повідомивши, що документ закріпив формат взаємодії на рівні комітетів парламентів.

Також Голова Верховної Ради України зустрівся з Президенткою політичної групи Європейського Парламенту «Прогресивний альянс соціалістів і демократів» Іраче Гарсія Перес.

Спікер Парламенту України наголосив, що Україна віддана подальшим реформам і сповнена рішучості найближчим часом завершити законодавчі кроки, визначені у звіті Єврокомісії як частина пакета заходів щодо розширення.

«Україна вітає нову ініціативу сторони ЄС щодо можливого створення ок-

ремого напрямку в межах Європейського фонду миру (ЕФМ) для сталої підтримки військових потреб України на період 2024—2027 років у розмірі 20 мільярдів євро», — зауважив він.

Під час зустрічі з Головою політичної групи Європейського Парламенту «Європейська народна партія» (European People's Party) Манфредом Вебером Спікер Парламенту України висловив сподівання, що динаміка вже встановлених контактів лише збільшуватиметься й дружні відносини зміцнюватимуться.

Обговорили також удосконалення санкційного тиску проти РФ: «Важливо розробити подальші кроки для усунення лазівок і кращої глобальної координації обходу санкцій».

Під час усіх зустрічей сторони також обговорювали тему міжпарламентської співпраці та взаємодію на рівні комітетів Українського та Європейського парламентів.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.
Фото: rada.gov.ua

Погасили спеціальну марку до 100-ліття з дня народження Гейдара Алієва

Заступниця Голови Верховної Ради України Олена Кондратюк разом із послом Азербайджану в Україні Сеймуром Мардалієвим за підтримки «Укрпошти» погасили спеціальну марку. Її виготовили до 100-ліття з дня народження Гейдара Алієва.

«У травні 2023 року я мала честь бути серед міжнародних гостей, на запрошення Голови

Міллі Меджлісу Азербайджану пані Сахібі Гафарові. Під час візиту до Баку я взяла участь у Спеціальній сесії Міллі Меджлісу, присвяченій 100-річчю Гейдара Алієва», — поділилася на своїй сторінці у Фейсбуці Олена Кондратюк.

Під час зустрічі з Сеймуром Мардалієвим Віцеспікерка парламенту ще раз подякувала Азербайджану за підтримку

територіальної цілісності та суверенітету України і гуманітарну допомогу. А також за оздоровлення наших дітей військових в Азербайджані. Олена Кондратюк висловила сподівання, що незабаром наші військові пройдуть реабілітацію.

Фото зі сторінки Олени Кондратюк у Фейсбуці.

Щоб мотивувати громади та регіони до міжнародної співпраці

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

З 1 січня 2024 року всі програми і проекти Європейського Союзу будуть відкриті для громад України. Питання у тому — чи зможуть громади цим скористатися. Аби стимулювати участь державних органів та органів місцевого самоврядування в реалізації програм та проектів міжнародної технічної допомоги та трансграничного співробітництва, у парламенті зареєстровано новий законопроект № 10284.

Цей законопроект, за словами його ініціатора, представника Комітету Верховної Ради з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Віталія Безгіна, з'явився за підсумками заходів, що проводив комітет у регіонах.

«Під час обговорення недоліків поточної політики щодо міжнародної співпраці та залучення міжнародних коштів (проектів) майже місяць тому представники Івано-Франківської команди надали пропозиції, які ми заклали в основу проекту», — зауважив депутат.

Зважаючи на виклики, пов'язані з повномас-

штабним російським вторгненням в Україну, дедалі більшої актуальності набувають питання посилення міжнародного співробітництва та співпраці в напрямку залучення фінансової підтримки, у тому числі в частині післявоєнного відновлення та відбудови регіонів та територій України. Однією з причин низької участі українських громад у реалізації програм та проектів міжнародної технічної допомоги та трансграничного співробітництва, що реалізуються за рахунок коштів бюджетної підтримки, допомоги і грантів ЄС, урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських

установ, є їх недостатня спроможність забезпечити належний рівень оплати праці працівників, які беруть участь в їх формуванні, реалізації та адмініструванні, йдеться в пояснювальній записці до проекту.

Нині відповідні обов'язки доручено посадовим особам органів виконавчої влади та місцевого самоврядування. Водночас це не лише покладає на них додаткове навантаження, а й вимагає опанування ними спеціальних знань та навичок, зокрема у сфері проєктного менеджменту в межах предмета виконання відповідних проектів та програм. Однак оплата праці таких посадових осіб здійснюється виключно в межах видатків фонду оплати праці, наголошується в документі.

За словами експерта Громадського партнерства «За прозорі місцеві бюджети!» Микити Орлова, хороші проєктні менеджери йдуть з органів місце-

вого самоврядування, а «в держслужбі і не особливо водяться». «Причини банальні — вести за 10—15 тисяч гривень, коли міжнародні партнери готові платити за кожен проєкт стільки ж, робить вибір очевидним», — написав він у Фейсбуці.

Тим часом у країнах ЄС працівники органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, залучені до адміністрування таких проєктів та програм, отримують до основної зарплати доплату в межах фінансування проєкту, який вони супроводжують. Це закріплено на законодавчому рівні.

«Після початку повномасштабного російського вторгнення Україна зіштовхнулася з дефіцитом кваліфікованих кадрів, у зв'язку з вимушеною масовою міграцією населення за кордон. Це також значним чином вплинуло, в тому числі, і на кадровий потенціал органів місце-

вого самоврядування. Через інфляційні процеси рівень заробітної плати таких працівників постійно знижується і не забезпечує належний рівень життя. Це негативно впливає на мотивацію персоналу та змушує шукати альтернативу державній службі та службі в органах місцевого самоврядування, з більш вищим рівнем оплати праці. У зв'язку з цим органи виконавчої влади та місцевого самоврядування втрачають кваліфіковані кадри, що значним чином знижує їх потенційні можливості взяти участь у проєктах та програмах», — наголошується в документі.

Тож з огляду на це народні депутати, а до ініціативи Віталія Безгіна («СН»), доєдналися також Дмитро Микіша («СН»), Олександр Аліксійчук («СН»), Лариса Білозір («Довіра»), Едуард Прошук («СН»), Павло Бакунець («Довіра»), Марія Мезенцева («СН»), Олена

Армія дронів матиме... персоніфікованих бійців

ІНІЦІАТИВА

На Житомирщині почали формувати підрозділ з іменних «летючих камікадзе», запрограмованих на знищення орків.

Що передбачає проект «Птахи Перемоги», хто до нього може долучитися, «Голос України» розпитав у ідейного патронника цього задуму народного депутата Богдана Кицака.

— Нині безпілотники — надзвичайно актуальна тема для ЗСУ. І, впевнений, ще довго, вона буде такою, — розповідає Богдан Вікторович. — Війна набуває позиційного характеру, як пояснив у недавньому інтерв'ю Головнокомандувач. І той, хто щоденно стежить за подіями на фронті, бачить, що, на жаль, це так і є: активні штурмові дії надзвичайно ускладнені. Війна набуває переважно технологічного характеру, коли дешевими технічними засобами можна завдати досить серйозного ураження живій силі противника або вивести з ладу чи знищити техніку на мільйони доларів. Так здобувається реальний результат...

Тепер постачанням дронів займаються чимала кількість

людей і в Україні, і за кордоном. Але потреба в них — у десятки разів більша, ніж це може забезпечити волонтерська спільнота і держава разом узяті. Тому ми теж вирішили долучитися до цієї справи і запустили першу частину нашого проекту: зібрати армію зі 100 дронів-камікадзе. Наша задумка — не просто залучити кілька бізнесів, щоб разово закрити потребу в безпілотниках. Ставимо собі за мету підняти-розвуршити суспільство! Щоб люди активніше долучилися і впливали на хід ведення наших військових дій, власними зусиллями наближуючи таку бажану для всіх Перемогу.

Зараз ми активно співпрацюємо із закладами освіти, хочемо, щоб, наприклад, школи долучилися до збору донатів на дрони. Адже учні з педагогами частенько проводять різнопланові ярмарки, збираючи кошти для ЗСУ. Ми запропонували зібрати гроші на іменний дрон від школи. І в нас уже є декілька навчальних закладів, які сформували необхідну суму у 18 тисяч гривень. Цього достатньо для придбання одного дрона-камікадзе. Донати вже потрапили на ра-

Фото із сайту Бердичівської міськради.

Богдан Кицак із в. о. президента Фонду Богдана Кицака Анною Левандовською.

хунок фонду, тож одразу робимо замовлення «учнівського бойового птаха».

Залучаємо не лише бізнеси, а й простих українців для збору малих донатів. Прагнемо, аби до нас приєдналися якомога більше співвітчизників...

— Тобто це всеукраїнський проект? Він починається із Житомирщини?

— Починається він із Бердичівщини на Житомирщині. А далі — побачимо. Додам, що в кожному регіоні сьогодні є локальні аналогічні ініціативи, більшого чи меншого масштабу, але які також працюють задля спільної Перемоги. Поки що сконцентрувалися на місті Бердичеві і на районі... Далі неодмінно буде...

— А чи передбачена можливість у тих, хто оплатив випуск персонального дрону, якимось познайомитися зі своєю «пташкою»? Сфотографуватися, наприклад?

— Так, обов'язково плануємо це робити, якщо конкретна людина донатить 18 тисяч гривень. Насправді дрони є різні за вартістю — від 16 до 20 тисяч і вище, залежно від комплектації безпілотника, його

специфікації, висоти-дальності польоту, вантажопідйомності, можливості передачі відео, міцності рами і таке інше, враховується дуже багато факторів... Ми знайшли українського виробника дронів, середня вартість якого становить приблизно 18 тисяч гривень. Це влаштовує і військових, які, власне, замовляли специфікацію «пташок».

На борту персоніфікованого дрону кріпиться іменна наклейка, де вказується прізвище, ім'я благодійника чи назва компанії, яка оплатила виробництво «летючого бійця». Власнику видається також подяка від Фонду і фотознімок передачі дрона захисникам...

Ефект накопичення у зоні бойових дій наших «пташок» неодмінно призводитиме до виснаження потужностей агресора та обмеження його злочинних планів. Нехай один маленький дрон наближає нашу Перемогу на один крок. І ніхто не знає, скільки цих кроків потрібно зробити. Але всі чудово усвідомлюють, що треба постійно і наполегливо рухатись у цьому напрямку...

Ірина ШАТРОВА.

Ескадра «летючих камікадзе».

Фото з відкритих джерел.

Один маленький дрон наближає нашу Перемогу на один крок

У НОМЕР

Навчають ефективного батьківства

Черговий психологічний тренінг «Ефективне батьківство під час війни» провели для запорізьких жінок за сприяння народного депутата України Артема Кунаєва.

«Освічені психологині ділилися своїми знаннями та вчили учасниць краще розуміти своїх дітей, допомагати їм у подоланні страху та невпевненості, а у фіналі заходу на учасниць чекав приємний сюрприз — подарунків від наших партнерів», — розповів він.

Депутат додав, що отримує велику кількість запитів від тих, хто бажає взяти участь у наступних тренінгах. Тож їхнє проведення продовжиться.

Роман ВОЛОДИМИРОВ.

Від мільйона гривень: ветерани можуть отримати кошти на розвиток бізнесу через Дію

Ветерани, які повертаються до цивільного життя і шукатимуть собі роботу в умовах мирного часу, можуть отримати кошти від держави на початок власної справи або розвитку наявного бізнесу. Ветеранам пропонують оформити заявку на порталі Дія та в подальшому отримати грант.

Подати заявку можуть самі ветерани або члени їхніх родин.

Кожен охочий захисник України має змогу отримати до мільйона гривень, які стануть стартовим капіталом для відкриття власної справи або додатковим фінансуванням для розширення тим, хто вже має бізнес. Процедура подачі заявки займе до 20 хвилин.

Для тих, хто ще не визначився з майбутнім напрямом діяльності, держава пропонує безоплатну консультацію з розбору бізнес-плану.

Проект реалізується за підтримки UNDP та фінансування Уряду Швеції.

Вл інф.

3

Четвер, 30 листопада 2023 року. № 44

Офіційне

друковане видання
Верховної Ради
України — газета
«Голос України»

ГОЛОС УКРАЇНИ

Закон України

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Молдова про будівництво автодорожнього прикордонного мостового переходу через річку Дністер на українсько-молдовському державному кордоні в районі населених пунктів Ямпіль — Косеуць

Верховна Рада України постановляє:

Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Молдова про будівництво автодорожнього прикордонного мостового переходу через річку Дністер на українсько-молдовському державному кордоні в районі населених пунктів Ямпіль — Косеуць, вчинену 12 червня 2023 року у м. Києві, яка набирає чинності з дати отримання будь-якою із Сторін останнього письмового повідомлення про виконання ними внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання нею чинності, ратифікувати (додається).

Президент України
В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ,
8 листопада 2023 року.
№ 3431-ІХ.

Додаток див. на сайті
www.golos.com.ua

Закон України

Про приєднання України до Розширеної часткової угоди про Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України

Верховна Рада України постановляє:

Приєднатися до Розширеної часткової угоди про Реєстр збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України, встановленої Резолюцією СМ/Res(2023)3 Комітету Міністрів Ради Європи, прийнятою 12 травня 2023 року на 1466-му засіданні заступників Міністрів (додається), яка набирає чинності для України з дати отримання Генеральним секретарем Ради Європи повідомлення про приєднання.

Президент України
В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ,
8 листопада 2023 року.
№ 3432-ІХ.

Додаток див. на сайті
www.golos.com.ua

Закон України

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Королівства Швеція щодо обміну та взаємної охорони інформації з обмеженим доступом

Верховна Рада України постановляє:

Угоду між Кабінетом Міністрів України та Урядом Королівства Швеція щодо обміну та взаємної охорони інформації з обмеженим доступом, вчинену 12 липня 2023 року у м. Вільносі, яка набирає чинності з дати отримання Сторонами дипломатичними каналами останнього письмового повідомлення про виконання ними внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання Угодою чинності, ратифікувати (додається).

Президент України
В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ.

м. Київ,
8 листопада 2023 року.
№ 3433-ІХ.

Додаток див. на сайті
www.golos.com.ua

Із далекого від Закарпаття Хмельницького у спеціальному контейнері до Реабілітаційного центру бурого ведмеда Національного природного парку «Синевир» доставили ще одного клишоногого. За дорученням міністра захисту довкілля і природних ресурсів України Руслана Стрільця були перевірені умови утримання тварини у парку імені М. Чекмана у Хмельницькому щодо дотримання вимог Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження». Там виявили порушення, тому й забрали звіди ведмеда Балу, *інформує наш власкор Василь Нитка*

З відремонтованої дзвіниці лаври відкривається неймовірний краєвид

Уперше за 30 років після реконструкції великої дзвіниці Києво-Печерської лаври відкрили доступ на верхні яруси колись найвищої у Східній Європі споруди. Восстановити такі огляди тут проводили у 1990-х. Закрили дзвіницю для екскурсантів через незадовільний стан пам'ятки. Ремонт унікальної будівлі проводили у 2011–2012 роках, але тоді було виконано лише першочергові роботи.

Ремонт на верхніх поверхах, а також реконструкцію колон другого ярусу вдалося завершити завдяки фінансовій підтримці однієї з комерційних компаній. Як повідомив генеральний директор Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» Максим Остапенко, благодійники виділили на оновлення історичної споруди 3,5 млн грн через благодійний фонд «Українська лавра». За його словами, дзвіниця потребувала висотних робіт, було необхідно усунути багато дефектів та пошкоджень, які з'явилися протягом останніх років.

«Десятиліттями верхні яруси були не доступні для відвідування. Третій і четвертий яруси дзвіниці відкриті для огляду. Цей об'єкт стане однією з окрас Києво-Печерської лаври і міста Києва», — зазначає Максим Остапенко.

Першу екскурсію тут уже провели — для журналістів і благодійників.

Генеральний директор заповідника наголошує, що реставрації потребують 144 архітектурні та історичні пам'ятки на території лаври. Він переконаний, що наступного року за підтримки держави буде проведено низку необхідних робіт з їх оновлення. А вже Верховна Рада, за його словами, заклала в бюджет необхідний обсяг реставраційних робіт, які визначалися заздалегідь.

Директор та співзасновник компанії-мецената Артур Міхно зазначив, що до фінансової підтримки реставрації дзвіниці його спонукало розуміння того, що у лаврі протягом тривалого часу все «московське» заохочувалося, а українське пригнічувалося.

«Ми хотіли бути з тими, хто теж усвідомлює, що Перемога має бути не

лише на фронті і кордонах нашої держави. Перемогу треба здобувати і тут, всередині», — наголосив Артур Міхно.

Нагадаємо, що велика лаврська дзвіниця (ще дві дзвіниці є поблизу печер) — найвища споруда столиці. Як зазначають у заповіднику, побудована вона у 1731–1745 рр. у класичному стилі під наглядом архітектора Йо-

гана Готфріда Шеделя. До її появи в лаврі існували лише дерев'яні «звонниці», що були знищені в 1718 р. великою пожежею.

Тривалий час дзвіниця була найвищою мурованою спорудою Східної Європи, її висота становить 96,5 м. На будівництво вежі витратили майже 5 млн фунтів та 20 тис. т вапна. Фундамент — гранітний,

завтовшки 8 м 52 см і глибиною залягання від 4 до 6 м. Товщина стін першого ярусу дзвіниці — 8 м, діаметр — 29 м; на покриття купола використано 3,5 кг сусального золота.

Характерною особливістю декоративного оздоблення дзвіниці є широке використання керамічних деталей. З кераміки, що виготовлялася на лаврських цегельних

заводах за рецептом та наглядом Шеделя, виконані фризи антаблементів, орнаментальні вставки, капітелі колон верхніх ярусів. На третьому ярусі було розміщено дзвони. Наприкінці XIX ст. їх налічувалося 12, загальна вага — 96 т. На четвертому ярусі з 1903 р. працює встановлений фірмою Андрія Єнодіна годинник-куранти — без циферблата і стрілок. Години відбиває великий дзвін, щоп'ятнадцять хвилин передзвін малих дзвонів утворює музичну гаму. Загальна вага механізму — 4,5 т. На двох верхніх ярусах споруди для огляду панорами міста влаштовано огорожені балюстрадами майданчики.

У 1930-х рр. дзвіниця втратила більшість своїх дзвонів, а під час Другої світової війни значно постраждала від пожежі. Її капітальну реставрацію здійснено в 1957–1963 рр. Щоб піднятися на верхівку чотириповерхової вежі, потрібно здолати 374 сходинки.

Світлана ЧОРНА.

Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

Голодомор — зброя окупанта

ДО 90-Х РОКОВИН ГЕНОЦИДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

«Коли ми з колегами ще на початку цього року думали про те, що хотіли б сказати у новому виставковому проєкті, то міркували так. Головне запитання, яке ставлять нам відвідувачі, журналісти, зарубіжні гості: які паралелі є між геноцидом, який стався 90 років тому, і злочинами, які вчиняють росіяни сьогодні? Ці паралелі є, і вони очевидні, — каже заступниця генерального директора Національного музею Голодомору-геноциду Леся Гасиджак. Була проведена велика робота, зокрема й аналітична, для того, щоб показати тяглість наміру росії — тоді більшовицької, а тепер путінської, — не допустити існування сильної, незалежної і вільної держави України поряд. Головний урок, який ми винесли з історії Голодомору, — це урок про те, що буває з народом, який не має своєї держави і не має своєї армії, яка могла б цей народ захистити. Сьогодні Україна переживає повномасштабну війну, але відмінність у тому, що в українців є власна держава та надзвичайно мотивовані й сильні Збройні Сили».

Під час ознайомлення з експозицією.

Екскурсія для школярів починається біля скульптури «Гірка пам'ять дитинства» на території музею.

Окрім того, Україна сьогодні має підтримку світу, якої не було 90 років тому. І дедалі більше країн визнають Голодомор геноцидом українського народу. А ті, хто досі вагається і зволікає, є «пасивними посібниками сьогоденного агресора». На цьому наголосив Ростислав Карандеев, т. в. о. міністра культури та інформаційної політики України.

«Сьогодні ми фіксуємо наслідки тієї ідеологічної атаки, яка здійснювалася проти України століттями. Що ми можемо зробити? Тільки перемогти! Тільки знищення росій-

ської імперії, в тому вигляді, в якому вона існує нині — ворожому до України, дасть можливість спокійно жити нам далі». Звісно, не йдеться про фізичне знищення людей, а про нашу можливість вийти на свої кордони, повернувши загарбані території», — додав Ростислав Карандеев.

Полковник Віталій Бідний, т. в. о. начальника Центру досліджень воєнної історії ЗСУ, наголосив, що ця виставка, яка поєднує трагічні події Голодомору-геноциду і сучасної повномасштабної війни, має стати застере-

женням від повторення таких злочинів у майбутньому:

«Повномасштабна війна супроводжується чисельними звірствами та загибеллю цивільного населення. російський агресор не полишає спроб, розпочатих 90 років тому, коли він вчинив геноцид українського народу. Я вважаю, що ця експозиція буде приводом для всебічного обговорення, осмислення цих подій та запобігання повторенню таких злочинів у майбутньому».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

